Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (kuues koda)

1. veebruar 2018 *

EAGF ja EAFRD – Rahastamisest välja jäetud kulud – Maaelu kuusnurkse arengu abikava – Maaelu arengu toetusmeetmed – Ebasoodsate looduslike tingimustega piirkonnad – Kindlamääraline finantskorrektsioon – Kulud, mida on kandnud Prantsusmaa – Kohapealsed kontrollid – Loomkoormuse kriteerium – Loomade loendamine – Kindlamääralise korrektsiooni suurendamine rikkumise kordumise tõttu – Menetluslikud tagatised

Kohtuasjas T-518/15,

Prantsuse Vabariik, esindajad: G. de Bergues, D. Colas, R. Coesme ja A. Daly, hiljem D. Colas, R. Coesme ja A. Daly ja lõpuks D. Colas, R. Coesme, S. Horrenberger ja E. de Moustier,

hageja,

keda toetab:

Hispaania Kuningriik, esindaja: M. Sampol Pucurull, hiljem V. Ester Casas,

menetlusse astuja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: A. Bouquet, A. Lewis ja J. Aquilina,

kostja,

mille ese on ELTL artikli 263 alusel esitatud nõue tühistada osaliselt komisjoni 22. juuni 2015. aasta rakendusotsus (EL) 2015/1119, mille kohaselt Euroopa Liidu rahastamine ei kata teatavaid kulusid, mida liikmesriigid on kandnud Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) raames (ELT 2015, L 182, lk 39),

ÜLDKOHUS (kuues koda),

koosseisus: president G. Berardis, kohtunikud D. Spielmann ja Z. Csehi (ettekandja),

kohtusekretär: ametnik M. Marescaux,

arvestades menetluse kirjalikku osa ja 29. juuni 2017. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

otsuse

Vaidluse taust

1 Prantsuse ametiasutused võtsid nõukogu 20. septembri 2005. aasta määruse (EÜ) nr 1698/2005 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (ELT 2005, L 277, lk 1) artikli 36 punkti a alapunktide i ja ii alusel vastu maaelu kuusnurkse arengu abikava 2007–2013 (edaspidi „abikava 2007–2013“), mis näeb muu hulgas ette toetuse maksmise ebasoodsate looduslike tingimustega piirkondades tegutsevatele põllumajandustootjatele (edaspidi „ebasoodsate tingimuste toetus“).

2 Euroopa Komisjon kiitis 19. juuli 2007. aasta otsusega K(2007) 3446 heaks abikava 2007–2013, mis sisaldab määruse nr 1698/2005 artikli 36 punkti a alapunktides i ja ii osutatud meetmeid, nimelt meetmeid 211 ja 212. Nimetatud meetmed võimaldavad tagada, et ebasoodsates looduslikes tingimustes tegutsevad põllumajandustootjad, kes asuvad mägipiirkondades ja muudes piirkondades kui mägipiirkond, järgivad maa heaperemehelikku kasutamist soodustavat praktikat, seades söödamaa toetuse maksmise tingimuseks loomkoormuse kriteeriumi täitmise. See kriteerium, mis väljendub loomaühikus (edaspidi „LÜ“) hektari kohta, võimaldab kindlaks määrata loomkoormuse söödamaadel, et vältida ala- või ülekarjatamist. Abikavas 2007–2013 on vastavalt määruse nr 1698/2005 artikli 71 lõikele 3 kindlaks määratud nimetatud meetmete abikõlblikkuse tingimused, mille hulka kuulub departemangude tasandil kindlaks määratud loomkoormus, mis peab jääma iga piirkonna või alapiirkonna kohta kindlaks määratud lõplike piirväärtuste vahele.

3 Komisjon tegi käesoleva hagi esemeks oleva finantskorrektsiooni pärast majandusaastal 2011 abikava 2007–2013 2. telje erimeetmetega seoses läbi viidud uurimist RD 2/2012/005/FR ning korrektsioon puudutas ebasoodsate tingimuste toetuse meetmeid 211 ja 212 ning rohumaa keskkonnatoetuse osameedet 214-A (edaspidi „rohumaa keskkonnatoetus“).

4 Uurimine viidi läbi vastavalt nõukogu 21. juuni 2005. aasta määruse (EÜ) nr 1290/2005 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta (ELT 2005, L 209, lk 1) artikli 31 lõigetele 1–3, mis oli uurimise alustamise ajal jõus.

5 Komisjon edastas komisjoni 21. juuni 2006. aasta määruse (EÜ) nr 885/2006, millega nähakse ette nõukogu määruse (EÜ) nr 1290/2005 kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad seoses makseasutuste ja teiste organite akrediteerimise ning EAGFi ja EAFRD raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmisega (ELT 2006, L 171, lk 90) artikli 11 lõike 1 alusel kontrolli tulemused 11. detsembri 2012. aasta kirjas Prantsuse ametiasutustele ja palus neilt täiendavat teavet (edaspidi „tulemuste teatis“).

6 Komisjon leidis tulemuste teatise punktis 4.3 „Loomkoormuse kontrollimata jätmine“, et ebasoodsate tingimuste toetuse ja rohumaa keskkonnatoetuse osameetme kohapealse kontrolli meetodid on vastuolus komisjoni 27. jaanuari 2011. aasta määruse (EL) nr 65/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 rakendamise üksikasjalikud eeskirjad seoses kontrollimenetluse rakendamisega ning nõuetele vastavusega maaelu arengu toetusmeetmete osas (ELT 2011, L 25, lk 8) artikli 4 lõikega 1, artikli 10 lõikega 1 ja artikli 14 lõikega 2, kuna teatava eritoetuse taotluse esemeks olevaid veiseid, lambaid ja kitsi ei olnud kohapealse kontrolli käigus kontrollitud, loendatud ega tehtud isendite arvu tõenäosuse arvutust. Komisjon rõhutas, et ta oli teinud samasuguse tuvastuse kõnealuses küsimuses kahes eelnenud uurimises RD 2/2008/10/FR ja RD 2/2011/03/FR ning ta oli palunud Prantsuse ametiasutustel kohandada oma kohapealsete kontrollide korda.

7 Prantsuse ametiasutused esitasid 2. aprilli 2013. aasta kirjas oma märkused kontrolli tulemuste teatise suhtes.

8 Prantsuse ametiasutused oma märkuste punktis 4.3:

– lükkasid tõenäosuse arvutamise kui toetuse abikõlblikkuse tõendi tagasi;

– väitsid, et veiste osas viidi loomkoormuse arvutamine läbi riikliku elektroonilise andmebaasi põhjal, mida on kontrollitud Euroopa Liidu vastavat valdkonda reguleerivates määrustes ette nähtud korda järgides;

– osutasid, et ebasoodsate tingimuste toetuse raames viidi loomkoormuse kontrollimine läbi kohapealsete kontrollide ajal kas seoses abikõlblikkusega erinevate loomatoetuste alusel või seoses tingimustele vastamise kontrolli ja kindlaks tegemisega, kusjuures ebasoodsate tingimuste kohapealsete kontrollide raames võeti süstemaatiliselt arvesse riiklikust elektroonilisest andmebaasist välja jäävaid veiseid ning loomtoetuse taotluse objektist välja jäävaid kitsesid ja lambaid.

9 Komisjon kutsus 24. juuni 2013. aasta kirjas Prantsuse ametiasutusi vastavalt määruse nr 885/2006 artikli 11 lõike 1 kolmandale lõigule kahepoolsetele läbirääkimistele, mis toimus 28. novembril 2013.

10 Komisjon edastas 11. detsembril 2013 Prantsuse ametiasutustele määruse nr 885/2006 artikli 11 lõike 2 alusel kahepoolsete läbirääkimiste kokkuvõtte, paludes täiendavat teavet. Prantsuse ametiasutused vastasid 27. veebruaril 2014.

11 Komisjon andis 27. mai 2014. aasta kirjas Prantsuse ametiasutustele ametlikult teada (edaspidi „ametlik teade“), et ta jääb oma seisukoha juurde. Ta leidis, et tuvastatud puuduse puhul on tegemist puudusega põhikontrolli teostamisel, võttes fondi suhtes riske, mille eest on tavaliselt ette nähtud viieprotsendiline korrektsioon. Ta täpsustas siiski, et kuna see puudus on kahe eelneva kontrolli ajal juba välja toodud, siis on see korduv, mistõttu tuleb teha ettepanek kümneprotsendilise kindlamääralise korrektsiooni kohaldamiseks, mille tulemusel on Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) rahastamisest väljajäetav deklareeritud kulutuste netosumma 115 971 211,03 eurot. Komisjon täpsustas samuti, et kindlamääraline korrektsioon puudutas aastatel 2011–2013 esitatud toetustaotlusi majandusaastatel 2011–2013 tehtud kulutuste kohta, kuna nende aastate kohta ei olnud ühtki korrektsiooni kohaldatud.

12 Prantsuse ametiasutused pöördusid 3. juulil 2014 lepitusorgani poole, kes tegi oma aruande nr 14/FR/635 teatavaks 15. jaanuaril 2015.

13 Komisjon andis pärast lepitusmenetluse luhtumist 16. märtsi 2015. aasta kirjas Prantsuse ametiasutustele teada oma lõpliku seisukoha (edaspidi „lõplik seisukoht“), milles ta jäi osaliselt ametlikus teates esitatud seisukoha juurde arvata EAGFi ja EAFRD rahastamisest välja majandusaastate 2011–2013 kohta deklareeritud netokulud summas 98 276 677,07 eurot, mis hõlmavad taotlusaastal 2011 ning pärast 11. detsembrit 2010 taotlusaastatel 2012 ja 2013 ebasoodsate tingimuste toetuse ja rohumaa keskkonnatoetuse osameetme raames tehtud kulusid.

14 Komisjon tegi Üldkohtu 30. aprilli 2015. aasta otsust Prantsusmaa *vs.* komisjon (T-259/13, ei avaldata, EU:T:2015:250) arvestades 18. juuni 2015. aasta kirjas ettepaneku jätta tehtavas otsuses finantskorrektsiooni kohaldamisest välja kulutused lammastele ja kitsedele, mille eest ei ole loomatoetust taotletud. Kuna komisjon ei saanud seda väljajätmist enne nimetatud otsuse avaldamist sisse kanda, siis tegi ta ettepaneku teha vajalikud kohandamised pärast otsuse avaldamist ning palus Prantsuse ametiasutustel selleks talle edastada brutosumma, mis tuleb finantskorrektsiooni kohaldamisest välja jätta.

15 Komisjon võttis 22. juunil 2015 vastu rakendusotsuse (EL) 2015/1119, mille kohaselt Euroopa Liidu poolne rahastamine ei kata teatavaid kulusid, mida liikmesriigid on kandnud EAGFi ja EAFRD raames (ELT 2015, L 182, lk 39) (edaspidi „vaidlustatud otsus“).

16 Komisjon jättis vaidlustatud otsuses põllumajandussektori raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise raames liidu rahastamisest välja netosumma 98 276 627,35 eurot. See kindlamääraline korrektsioon vastab teatavatele kulutustele, mille Prantsuse Vabariik on teinud abikava 2007–2013 2. telje ebasoodsate tingimuste toetuse meetmete 211 ja 212 ning rohumaa keskkonnatoetuse osameetme 214-A raames. Nimetatud kulutused vastavad toetustele, mille Prantsuse ametiasutused on maksnud aastate 2011–2013 kohta esitatud toetustaotluste alusel.

17 Vaidlustatud otsus tehti Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008 (ELT 2013, L 347, lk 549) – millega tunnistati määrus (EÜ) nr 1290/2005 alates 1. jaanuarist 2014 kehtetuks – artikli 52 lõigete 1–3 alusel. Määruse nr 1306/2013 artiklis 52 sätestatud vastavuse kontrolli menetlus vastab sisuliselt määruse nr 1290/2005 artiklis 31 ette nähtud menetlusele.

Menetlus ja poolte nõuded

18 Prantsuse Vabariik esitas käesoleva menetluse algatamiseks hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 2. septembril 2015.

19 Komisjon esitas 30. novembril 2015 kostja vastuse. Repliik ja vasturepliik esitati ettenähtud tähtaja jooksul.

20 Hispaania Kuningriik palus 1. detsembril 2015 Üldkohtu kantseleisse saabunud avalduses luba astuda käesolevas asjas Prantsuse Vabariigi nõuete toetuseks menetlusse. Üldkohtu kuuenda koja president andis 11. jaanuari 2016. aasta määrusega menetlusse astumise loa. Hispaania Kuningriik esitas oma seisukohad ja kohtuasja pooled esitasid ettenähtud tähtaja jooksul nende kohta oma seisukohad.

21 Kuna Üldkohtu kodade koosseisu muudeti, määras Üldkohtu president korrakohase õigusemõistmise huvides Üldkohtu kodukorra artikli 27 lõike 3 alusel teise ettekandja-kohtuniku, kes on määratud teise kotta. Kuna Üldkohtu kodade koosseisu muudeti, määrati kohtuasi kodukorra artikli 27 lõike 5 alusel kuuendale kojale, mille koosseisu ettekandja-kohtunik on määratud.

22 Pooltelt küsiti kodukorra artikli 89 lõike 3 alusel 4. mail 2017 võetud menetlust korraldava meetme raames arvamust, millist mõju avaldavad käesoleva kohtuasja suhtes 26. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus Hispaania *vs.* Komisjon (C-506/15 P, ei avaldata, EU:C:2017:42) ja 26. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus Prantsusmaa *vs.* komisjon (C-373/15 P, EU:C:2017:55). Pooled täitsid selle nõude määratud tähtaja jooksul. Ka komisjonil paluti esitada Üldkohtu kantseleile teatavad dokumendid, mida viimane tegi sama tähtaja jooksul.

23 Prantsuse Vabariik, keda toetab Hispaania Kuningriik, palub Üldkohtul:

– esimese võimalusena tühistada vaidlustatud otsus osas, milles sellega jäetakse liidu rahastamisest välja teatavad kulutused, mida liikmesriigid on EAGFi ja EAFRD raames teinud niivõrd, kuivõrd liidupoolne rahastamine ei kata teatavaid kulutusi, mida Prantsuse Vabariik on majandusaastatel 2011–2013 teinud abikava 2007–2013 2. telje ebasoodsate tingimuste toetuse ja rohumaa keskkonnatoetuse raames majandusaastatel 2011–2013 esitatud taotluste alusel;

– teise võimalusena tühistada see otsus osas, milles sellega arvestatakse kindlamääralise korrektsiooni arvutamisel nende lammaste ja kitsedega seotud kuludega, millega seoses loomatoetust ei taotletud;

– kolmanda võimalusena tühistada otsus osas, milles selles kohaldati 10% suurendatud kindlamääralist korrektsiooni, kuna Prantsuse ametiasutustele etteheidetav puudus loomade loendamisel oli korduv;

– mõista kohtukulud välja komisjonilt.

24 Komisjon palub Üldkohtul:

– jätta hagiavaldus rahuldamata;

– sedastada, et teise väite kohta otsuse tegemise vajadus on ära langenud;

– mõista kohtukulud välja Prantsuse Vabariigilt.

Õiguslik käsitlus

25 Prantsuse Vabariik põhjendas oma hagi kolme väitega, kuid loobus kohtuistungil teisest väitest.

26 Esimese väite kohaselt on rikutud määruse nr 65/2011 artikli 4 lõiget 1, artikli 10 lõiget 1 ja artikli 14 lõiget 2 ning määruse nr 885/2006 artikli 11 lõiget 1, kuna komisjon leidis, et Prantsuse valitsus oli rikkunud loomkoormuse kontrollimise kohustust.

27 Kolmanda väite kohaselt, mis on esitatud kolmanda võimalusena, on komisjon rikkunud komisjoni 23. detsembri 1997. aasta dokumendis VI/5330/97 „Juhised EAGGFi tagatisrahastu raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise menetluse raames finantskorrektsioonide tegemiseks“ (edaspidi „dokument VI/5330/97“) ja dokumendis AGRI/60637/2006 „Komisjoni teatis: kontrollisüsteemide korduvate puuduste käsitlemise kohta komisjoni poolt EAGGFi tagatisrahastu raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise raames“ (edaspidi „dokument AGRI/60637/2006“) kindlaks määratud eeskirju, kohaldades 10 protsenti suurendatud kindlamääralist korrektsiooni, kuna Prantsuse ametiasutustele etteheidetav puudus loomade loendamisel oli korduv ning tegemist oli põhikontrolliga, mille tulemustele oli eelnevates menetlustes juba korrektsiooni kohaldatud ja millega seoses ei olnud Prantsuse ametiasutused kontrolli tugevdanud.

Sissejuhatavad märkused

28 Kõigepealt tuleb märkida, et EAGF rahastab üksnes liidu õigusnormidele vastavaid sekkumisi põllumajandusturgude ühise korralduse raames (4. septembri 2015. aasta kohtuotsus, Ühendkuningriik *vs.* komisjon, T-245/13, EU:T:2015:595, punkt 64) ning muu hulgas EAGFi puudutavate õigusnormide kohaselt peavad liikmesriigid seadma sisse tõhusa kontrolli- ja järelevalvesüsteemi (vt 17. mai 2013. aasta kohtuotsus, Bulgaaria *vs.* komisjon, T-335/11, ei avaldata, EU:T:2013:262, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).

29 Peale selle on väljakujunenud kohtupraktika kohaselt komisjoni ülesanne tõendada, et on rikutud põllumajandusturgude ühise korralduse eeskirju. Seetõttu peab komisjon põhjendama otsust, milles ta tuvastab, et asjaomane liikmesriik ei ole kontrolli läbi viinud või on teinud seda puudulikult. Komisjon ei pea aga ammendavalt tõendama siseriiklike ametiasutuste läbiviidud kontrollide puudulikkust või nende esitatud arvandmete ebaõigsust, vaid esitama tõendeid selle kohta, et ta kahtleb tõsiselt ja põhjendatult kontrollimistes või arvandmetes. Asjaomane liikmesriik ei saa omalt poolt komisjoni järeldusi ümber lükata, esitamata oma väidete kinnituseks tõendeid usaldusväärse ja toimiva kontrollisüsteemi olemasolu kohta. Kui liikmesriik ei suuda tõendada, et komisjoni järeldused on ebatäpsed, võivad need järeldused anda alust tõsisteks kahtlusteks asjakohaste ja tõhusate järelevalve- ja kontrollimeetmete olemasolu suhtes. Komisjoni tõendamiskoormise selline leevendamine on

põhjendatud asjaoluga, et liikmesriigil on EAGFi raamatupidamisarvestuse kontrollimiseks ja heakskiitmiseks vajalike andmete kogumise ja kontrollimise jaoks kõige parem võimalus ning järelikult peab just liikmesriik esitama kõige üksikasjalikumad ja täielikumad tõendid nende kontrollide või arvandmete tõepärasuse ning vajaduse korral komisjoni kinnituste ebatäpsuse kohta (vt 4. septembri 2015. aasta kohtuotsus, Ühendkuningriik *vs.* komisjon, T-245/13, EU:T:2015:595, punkt 65 ja seal viidatud kohtupraktika).

30 Lõpetuseks, kuigi väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on komisjoni ülesanne tõendada liidu eeskirjade rikkumist, on juhul, kui rikkumine on tuvastatud, liikmesriigi kohustus vajaduse korral tõendada, et komisjon on rikkumise finantstagajärgede määratlemisel eksinud (vt 4. septembri 2015. aasta kohtuotsus, Ühendkuningriik *vs.* komisjon, T-245/13, EU:T:2015:595, punkt 66 ja seal viidatud kohtupraktika). Nimelt haldavad EAGFi rahastamist peamiselt siseriiklikud ametiasutused, kes on kohustatud tagama liidu eeskirjade range järgimise, ja see põhineb siseriiklike ja liidu ametiasutuste vastastikusel usaldusel. Vaid liikmesriigil on võimalik teada ja täpselt välja selgitada fondi arvete töötlemiseks vajalikke andmeid, kuna komisjon ei asu piisavalt lähedal, et tal oleks võimalik saada ettevõtjatelt talle vajalikke andmeid (vt 4. septembri 2015. aasta kohtuotsus, Ühendkuningriik *vs.* komisjon, T-245/13, EU:T:2015:595, punkt 67 ja seal viidatud kohtupraktika).

31 Prantsuse Vabariigi esitatud väiteid tuleb kontrollida nendest kaalutlustest lähtuvalt.

Hagi väidete vastuvõetavus ja tulemuslikkus niivõrd, kuivõrd need puudutavad mutatis mutandis rohumaa keskkonnatoetuse osameedet

32 Prantsuse Vabariik väidab kõigepealt, et komisjon arvas kogu haldusmenetluse jooksul, et loomkoormuse kontrollimata jätmine puudutab mitte üksnes ebasoodsate tingimuste toetuse meetmeid, vaid ka rohumaa keskkonnatoetuse osameedet, hoolimata sellest, et nende eesmärk ja maksmise kriteeriumid on erinevad. Seetõttu märgib Prantsuse Vabariik, et tema väited ebasoodsate tingimuste toetuse meetme 211 ja 212 kohta „puudutavad *mutatis mutandis* ka rohumaa keskkonnatoetuse osameedet 214-A“, ning seetõttu vaidlustab ta kõnealuse otsuse kogu selles ette nähtud kindlamääralise korrektsiooni ulatuses, mille netosumma on 98 276 677,07 eurot. Repliigis kinnitab ta oma tahet kanda oma väited üle ka rohumaa keskkonnatoetuse osameetmele.

33 Komisjon vaidleb Prantsuse Vabariigi argumentidele vastu.

34 Sellega seoses tuleb märkida, et nende argumentidega soovib komisjon vaielda vastu Prantsuse Vabariigi väidete nii vastuvõetavuse kui ka tulemuslikkuse kohta niivõrd, kuivõrd need on kantud üle rohumaa keskkonnatoetuse osameetmele.

35 Mis puutub sellesse, et komisjon soovib vaielda vastu hagi väidete vastuvõetavusele niivõrd, kuivõrd need on kantud üle rohumaa keskkonnatoetuse osameetmele, siis tuleb märkida, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleneb Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artiklist 21, mida kohaldatakse vastavalt põhikirja artiklile 53 Üldkohtu suhtes, ning Üldkohtu kodukorra artiklist 76, et hagiavalduses tuleb selgelt ja täpselt märkida hagi ese, nõuded ja ülevaade väidetest, et kostja saaks end kaitsta ja Üldkohus saaks vajaduse korral hagi lahendada ilma täiendavat teavet küsimata (vt selle kohta 26. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus, GGP Itaalia *vs.* komisjon, T-474/15, EU:T:2017:36, punktid 31 ja 32 ning seal viidatud kohtupraktika).

36 Käesoleval juhul tuleb märkida, et Prantsuse Vabariik on selgelt ja täpselt märkinud hagi eseme, nõuded ja ülevaate väidetest. Ta selgitab ka, mis põhjustel ta leiab, et ebasoodsate tingimuste toetuse meetmetega seoses esitatud väited on rohumaa keskkonnatoetuse osameetmele ülekantavad. Nimelt nähtub hagiavaldusest selgesti, et kõnealune ülekandmine rajaneb asjaolul, et komisjon on loomkoormuse kontrolli puudumise etteheite osas neid kaht eri liiki meedet väidetavalt sarnastanud.

37 Sellest tuleneb, et Prantsuse Vabariigil on lubatud kanda oma väited rohumaa keskkonnatoetuse osameetmele üle.

38 Mis puutub sellesse, et komisjon soovib oma argumentidega vaielda vastu hagi väidete tulemuslikkusele niivõrd, kuivõrd need on kantud üle rohumaa keskkonnatoetuse osameetmele, siis tuleb märkida esiteks, et ebasoodsate tingimuste toetuse meetmele ja keskkonnatoetuse meetmetele nagu rohumaa keskkonnatoetuse meetmele kohaldatavad eeskirjad on samad. Nimelt nähtub määruse nr 1698/2005 IV jaotisest, et nii ebasoodsate tingimuste toetuse meetmed kui ka keskkonnatoetuse meetmed kuuluvad maaelu arengu toetuste hulka, mille eesmärk on põllumajandus- ja metsandussektori konkurentsivõime parandamine.

39 Teiseks nähtub 22. aprilli 2011. aasta ringkirjast DGPAAT/SDEA/C2011-3030 põllumajanduse keskkonnameetmete kohta, et seda liiki meetme raames arvutatakse loomkoormust samal viisil kui ebasoodsate tingimuste toetuse raames. Nimelt arvutatakse rohumaa keskkonnatoetuse meetmete puhul loomkoormust „ettevõtte taimtoiduliste loomade, teisendatuna LÜdeks, ja ettevõtte deklareeritud söödamaa suhtarvuna“, samas kui 29. augusti 2011. aasta ringkiri DGPAAT/SDEA/C2011-3071, milles on esitatud ebasoodsate tingimuste toetuse õiguslikud tingimused aastatel 2011–2013, täpsustab, et selle meetmega seoses arvutatakse loomkoormust „LÜ arvuna söödamaa hektarite arvu kohta“.

40 Kolmandaks nähtub komisjoni lõplikust seisukohast selgesti, et teatava osa deklareeritud kulutuste EAFRD rahastamisest väljajätmine põhineb loomkoormuse kohapealse kontrolli puudumisel seoses ebasoodsate tingimuste toetuse meetmete ja rohumaa keskkonnatoetuse osameetmega ning finantskorrektsiooni on kohaldatud kaht liiki meetmetele.

41 Neljandaks tuleb lisada, et nagu Prantsuse Vabariik märgib, ei ole komisjon kogu raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise menetluses, mille tulemusel võeti vastu vaidlustatud otsus, rohumaa keskkonnatoetuse osameetmega seoses kunagi esitanud argumenti, mis on ebasoodsate tingimuste toetust puudutavast argumentatsioonist eraldiseisev.

42 Eeltoodut arvestades tuleb järeldada, et Prantsuse Vabariigi väited nii ebasoodsate tingimuste toetuse kui ka rohumaa keskkonnatoetuse osameetme kohta on tulemuslikud.

Esimene väide, mille kohaselt on rikutud määruse nr 65/2011 artikli 4 lõiget 1, artikli 10 lõiget 1, artikli 14 lõiget 2 ja määruse nr 885/2006 artikli 11 lõiget 1

43 Esimeses väites märgib Prantsusmaa Vabariik, keda toetab Hispaania Kuningriik, et komisjon on rikkunud määruse nr 65/2011 artikli 4 lõiget 1, artikli 10 lõiget 1, artikli 14 lõiget 2 ja määruse nr 885/2006 artikli 11 lõiget 1, kuna ta leidis, et Prantsuse Vabariik on rikkunud loomkoormuse kontrollimise kohustust.

44 Prantsuse Vabariigi väide koosneb kahest osast.

45 Esimeses väiteosas märgib Prantsuse Vabariik sisuliselt, et ta ei olnud loomkoormuse kriteeriumi uurimisel kohapealsete kontrollide käigus kohustatud loomi loendama, kuna sellist kohustust määruse nr 65/2011 artikli 4 lõikest 1, artikli 10 lõikest 1, artikli 14 lõikest 2 ei tulene. Prantsuse ametiasutuste poolt riikliku identifitseerimise andmebaasi andmete põhjal läbi viidud kontrollid vastavad määruse nr 65/2011 artikli 4 lõikes 1 kehtestatud nõuetele, kuna nendega on võimalik tõhusalt kindlaks teha ebasoodsate tingimuste toetuse maksmise tingimuste järgimist.

46 Teises väiteosas märgib Prantsuse Vabariik sisuliselt, et kohapealsete kontrollide käigus ei ole isendite arvu tõenäosuse arvutus nõutav, kuna selline kohustus ei tulene määruse nr 65/2011 artikli 4 lõikest 1, artikli 10 lõikest 1 ega artikli 14 lõikest 2. Komisjon kasutas „tõenäosuse“ mõistet, täpsustamata selle õiguslikku alust, tähendust ja viisi, kuidas seda tuleb praktikas rakendada.

47 Komisjon vaidleb hageja argumentidele vastu.

48 Kuna esimese väite kaks osa on omavahel tihedalt seotud, tuleb neid analüüsida ühiselt.

49 Mis kõigepealt puutub ebasoodsate tingimuste toetuse meetmete ja rohumaa keskkonnatoetuse osameetme kontrollidega seotud põhimõtetesse, siis on määruse nr 65/2011 artiklis 4 sätestatud:

„1. Liikmesriigid kehtestavad kontrollisüsteemi, millega tagatakse kõigi selliste kontrollide teostamine, mis võimaldab tõhusalt kontrollida toetuse andmise tingimuste täitmist.

[…]

4. Vajaduse korral tehakse käesoleva määruse artiklites 12, 20 ja 25 sätestatud kohapealsed kontrollid ning teised Euroopa Liidu eeskirjades sätestatud põllumajandustoetusi käsitlevad kontrollid samal ajal.

[…]“

50 Määruse nr 65/2011 artikkel 10 sätestab:

„1. Liikmesriigid kasutavad määruse (EÜ) nr 73/2009 II jaotise 4. peatükis sätestatud ühtset haldus- ja kontrollisüsteemi […].

2. Abikõlblikkuse kriteeriumidele vastavuse kontrollimine hõlmab nii haldus- kui ka kohapealset kontrolli.

3. Nõuetele vastavust kontrollitakse kohapealsete kontrollide ja vajaduse korral halduskontrollide abil.

4. Kui maaelu arengu programmis ei ole ette nähtud teisiti, ei tohi maatükke, mille eest antakse toetust, kohustuste kehtivusaja jooksul vahetada.“

51 Kohapealsete kontrollide kohta täpsustatakse selle määruse artikli 14 lõikes 2, et „kohapealsed kontrollid hõlmavad kõiki toetusesaaja maksekohustusi ja kohustusi, mida on võimalik kontrollkäigu ajal kontrollida“.

52 Esiteks tuleb märkida, et isegi kui toetuste ja lisatasude maksmist käsitlevad liidu õigusnormid ei näe liikmesriikide suhtes sõnaselgelt ette kohustust sellised järelevalvemeetmed ja üksikasjalikud kontrollimeetodid kehtestada, paneb määruse nr 65/2011 artikli 14 lõige 2 liikmesriikidele kohustuse korraldada kohapealseid kontrolle, mis hõlmavad kõiki toetusesaaja maksekohustusi ja kohustusi – sealhulgas neid, mis tulenevad siseriiklikust õigusest –, mida on võimalik kontrollkäigu ajal kontrollida (vt selle kohta 26. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus, Hispaania *vs.* komisjon, C-506/15 P, ei avaldata, EU:C:2017:42, punkt 69, ja 26. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus, Prantsusmaa *vs.* komisjon, C-373/15 P, EU:C:2017:55, punkt 71).

53 Käesoleval juhul nägi abikava 2007–2013 sel kujul, nagu komisjon on selle heaks kiitnud, ebasoodsate tingimuste toetuse abikõlblikkusena ette LÜs väljendatava loomkoormuse kriteeriumi, mis võimaldab kindlaks määrata loomakasvatustiheduse söödamaadel, et vältida ala- või ülekarjatamist. Seega olid Prantsusmaa ametiasutused kohapealsete kontrollide käigus kohustatud loomkoormuse kriteeriumi täitmise kindlaks tegema, loendades loomi, kes olid kontrollkäigu ajal põllumajandusettevõttes koha peal – see loendamine on ka ette nähtud eespool punktis 39 viidatud 29. augusti 2011. aasta ringkirja

DGPAAT/SDEA/C2011-3071 punktis 7.2 –, et teha kindlaks, kas seda kriteeriumi oli täpselt järgitud, ja seeläbi uurida, kas andmed vastavad halduskontrolli tulemusena saadud andmetele (vt analoogia alusel 26. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus, Prantsusmaa *vs.* komisjon, C-373/15 P, EU:C:2017:55, punkt 72).

54 Teiseks tuleb meenutada, et komisjoni väitel on tõenäosuse arvutus suurte karjade puhul loomkoormuse kontrolli läbiviimist võimaldav loenduse alternatiiv. Komisjon heitis ametlikus teates Prantsuse ametiasutustele ette, et „loomkoormust ei ole kohapeal kontrollitud […], kuna loomi ei ole kontrollitud, loendatud ega arvestatud tõenäosuse arvutuse põhjal“. Ta märkis samuti, et „karja isendite loendamine või nende arvu tõenäosuse arvutus [peab] moodustama kohapealsete kontrollide ühe osa“. Samad etteheited on tehtud tulemuste teatises ja kahepoolsete läbirääkimiste kutses. Komisjon heitis oma lõplikus seisukohas Prantsuse ametiasutustele ette ka seda, et „maaelu arengu meetmete kohapealsed kontrollid ei [hõlmanud] karja isendite loendamist või nende arvu tõenäosuse arvutust“, täpsustades, et „neid loomi ei [loendatud] ega viidud läbi nende arvu tõenäosuse arvutust“ ning et „loomkoormust ei selgitatud välja kohapealsete kontrollide käigus“.

55 Peale selle märkis komisjon haldusmenetluse jooksul mitu korda, et karja isendite loendus või selle arvu tõenäosuse arvutus peavad olema üks osa kohapealsetest kontrollidest 2. telje meetmete raames, millega seoses on toetusesaajad võtnud teatava loomkoormuse kohustuse. Seega palus ta Prantsuse ametiasutustelt korduvalt oma kontrollimenetlust kohandada. Kui Prantsuse ametiasutustel oli haldusmenetluses tõenäosuse arvutamise mõtte ja teostuse suhtes kahtlusi, oleksid need saanud komisjonilt selgitusi paluda, selle asemel piirdusid need aga tõenäousse arvutuse õigusliku aluse olemasolu vaidlustamisega.

56 Seetõttu tuleb tagasi lükata argument, mille kohaselt komisjon rikkus määruse nr 885/2006 artikli 11 lõike 1 esimest lõiget, kuna viimane ei olnud haldusmenetluse käigus täpsustanud korrektsioonimeetmeid, mida Prantsuse Vabariik oleks loomade arvu tõenäosuse arvutamise kohustuse täitmiseks pidanud võtma.

57 Eeltoodut arvestades tuleb järeldada, et komisjon leidis õigesti, et Prantsuse ametiasutused oli kohapealsete kontrollide läbiviimisel pidanud loomi loendama või arvutama nende arvu tõenäosuse, et teha kindlaks, kas ebasoodsate tingimuste toetust saav põllumajandustootja täidab loomkoormuse kriteeriumi. Sama kehtib komisjoni järelduse kohta seoses kohustusega loendada loomi või arvutada nende arvu tõenäosus rohumaa keskkonnatoetuse osameetmes ette nähtud loomkoormuse kriteeriumi kindlakstegemisel.

58 Kõnealust järeldust ei lükka ümber 26. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus Prantsusmaa *vs.* komisjon (C-373/15 P, EU:C:2017:55) niivõrd, kuivõrd selles tühistati 30. aprilli 2015. aasta kohtuotsus Prantsusmaa *vs.* komisjon (T-259/13, ei avaldata, EU:T:2015:250).

59 Sellega seoses olgu märgitud, et Euroopa Kohus leidis 26. jaanuari 2017. aasta otsuses Prantsusmaa *vs.* komisjon (C-373/15 P, EU:C:2017:55, punkt 97), et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui leidis 30. aprilli 2015. aasta kohtuotsuse Prantsusmaa *vs.* komisjon (T-259/13, ei avaldata, EU:T:2015:250) punktis 74, et komisjoni 7. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1975/2006, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 rakendamise üksikasjalikud eeskirjad kontrollimenetluse rakendamise ja maaelu arengu toetusmeetmete nõuetele vastavuse kohta (ELT 2006, L 368, lk 74) artikli 12 ja järgmiste artiklite (mille sõnastus vastab määruse nr 65/2011 artikli 12 jj sõnastusele) alusel läbiviidava kohapealse kontrolli süsteem on iseseisev ja sõltumatu sellest kohapealse kontrolli süsteemist, mida kasutatakse veiste identifitseerimise ja veisekasvatuse toetuste raames, tegemata ühelt poolt kindlaks seda, kas viimati nimetatud kontrollid kujutavad endast põllumajandustoetusi reguleerivates liidu õigusnormides käsitletavaid kontrolle määruse nr 1975/2006 artikli 5 lõike 2 tähenduses (mille sõnastus vastab määruse nr 65/2011 artikli 4 lõike 4 sõnastusele), ja teiselt poolt, kas neid võib läbi viia samal ajal kui selle määruse artiklis 12 ja järgmistes artiklites ette nähtud kontrolle.

60 Seega on liikmesriikidel põhimõtteliselt lubatud määruse nr 65/2011 artiklis 12 ja järgmistes artiklites ette nähtud kontrolle nagu ebasoodsate tingimuste toetuse kohapealset kontrolli läbi viia veiste identifitseerimise ja veisekasvatuse toetuste raames läbiviidavate kontrollidega samal ajal, kui on täidetud kaks tingimust: esiteks siis, kui viimati nimetatud kontrollide puhul on tegemist määruse nr 65/2011 artikli 4 lõike 4 tähenduses põllumajandustoetusi käsitlevates liidu õigusnormides ette nähtud kontrollidega ning teiseks neid saab läbi viia selle määruse artiklis 12 ja järgmistes artiklites ette nähtud kontrollidega samal ajal (vt selle kohta ja analoogia alusel 26. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus, Prantsusmaa *vs*. komisjon, C-373/15 P, EU:C:2017:55, punktid 95 ja 96).

61 Mis puutub esimesse tingimusse, siis on pooled eriarvamusel küsimuses, kas veiste identifitseerimise haldamise raames läbiviidud kontrollid on põllumajandustoetusi käsitlevates liidu õigusnormides ette nähtud kontrollid. Nende ühine arvamus on aga, et veisekasvatuse toetuste haldamise kontroll on põllumajandustoetusi käsitlevates liidu õigusnormides ette nähtud kontroll.

62 Sellega seoses olgu märgitud, et veiste identifitseerimise kontrolli viiakse läbi vastavalt komisjoni 23. juuni 2003. aasta määrusele (EÜ) nr 1082/2003, millega sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1760/2000 üksikasjalikud rakenduseeskirjad veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi raames läbiviidava kontrolli miinimumtaseme kohta (EÜT 2003, L 156, lk 9; ELT eriväljaanne 03/39, lk 135). See määrus, mis võeti vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuli 2000. aasta määruse (EÜ) nr 1760/2000 veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi loomise, veiseliha ja veiselihatoodete märgistamise ning nõukogu määruse (EÜ) nr 820/97 kehtetuks tunnistamise kohta (EÜT 2000, L 204, lk 1; ELT eriväljaanne 03/30, lk 248) kohaldamiseks, kuulub liidu veterinaar- ja zootehnikaküsimusi käsitlevate õigusaktide hulka, mille eesmärk on kaitsta inimeste ja loomade tervist. Nagu Prantsuse Vabariik aga märgib, on veiste identifitseerimise kontroll ette nähtud ka komisjoni 30. novembri 2009. aasta määruses (EÜ) nr 1122/2009, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 73/2009 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses põllumajandustootjate otsetoetuskavade alusel makstavate toetuste nõuetele vastavusega, ümbersuunamisega ning ühtse haldus- ja kontrollisüsteemiga ning määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses veinisektori toetuskavade alusel makstavate toetuste nõuetele vastavusega (ELT 2009, L 316, lk 65). Nimelt on tegemist kontrollidega, mis viiakse läbi nõukogu 19. jaanuari 2009. aasta määruse (EÜ) nr 73/2009, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames põllumajandustootjate suhtes kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks, muudetakse määruseid (EÜ) nr 1290/2005, (EÜ) nr 247/2006, (EÜ) nr 378/2007 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1782/2003 (ELT 2009, L 30, lk 16) artiklis 4 ette nähtud tingimuste täitmise kontrollimiseks.

63 Sellest tuleneb, et veiste identifitseerimise kontrolli puhul on tegemist põllumajandustoetusi käsitlevates liidu õigusnormides ette nähtud kontrolliga, mistõttu eespool punktis 60 nimetatud kaks tingimust on täidetud.

64 Peale selle tunnistab komisjon Üldkohtu esitatud küsimusele vastates, et loomade identifitseerimise ja registreerimise süsteem on põllumajandustoetuste süsteemi tugi.

65 Mis puutub eespool punktis 60 nimetatud teise tingimusse, siis väidab Prantsuse Vabariik sisuliselt, et Prantsuse ametiasutuste poolt veiste identifitseerimise või veisekasvatuse toetuste haldamise kohapealsete kontrollide käigus läbi viidud loendamised võimaldavad arvestada ebasoodsate tingimuste toetuste korra eripäradega ning tuvastada selle korra raames loomkoormuse kriteeriumi täitmine. Nende kontrollide raames võib arvesse võtta üht ja sama loomade loendamist.

66 Prantsuse Vabariigi sõnul on Prantsuse kontrollisüsteem määruse nr 65/2011 artikli 4 lõike 1 tähenduses tõhus, kuna veiste identifitseerimise või veisekasvatuse toetuste kohapealsete kontrollide raames läbiviidud loomade loendamise andmeid töödeldakse pidevalt andmebaaside kaudu, mis kontrollivad selliste pindalatoetuste nagu ebasoodsate tingimuste toetuse maksmist.

67 Prantsuse Vabariik rõhutab eelkõige, et kuna need kaks parameetrit võimaldavad ebasoodsate tingimuste toetuse maksmiseks kontrollida loomkoormuse kriteeriumi, nimelt veiste vanust ja aega, kui kaua aastas loomad ettevõttes keskmiselt on, siis võetakse riikliku identifitseerimise andmebaasis neid arvesse. Nimelt sisaldab veiste riikliku identifitseerimise andmebaas kõigi nende põllumajandustootjate identifitseerimise numbrit, kus teatav loom on olnud, iga looma iga liikumise kuupäeva ning iga looma sünnikuupäeva, mis võimaldab teha kindlaks iga looma vanuse ning seeläbi loomkoormuse, teada igal ajahetkel kõigi teatavas ettevõttes olevate veiste identifitseerimise numbrit ja teada nende loomade arvu igas ettevõttes. Seetõttu on koormuse arvutamiseks vajalikud loomadega seotud andmed loomade identifitseerimise või veistetoetuse kohapealsete kontrollide käigus õigesti kogutud, kuna selle raames on loomi loendatud ning kontrollitud on nende vanust ja aega, kui kaua nad asjaomases ettevõttes on.

68 Komisjon vaidleb sisuliselt vastu sellele, et Prantsuse Vabariigi poolt käesolevas asjas viidatud veiste identifitseerimise või veisekavatuse toetuste raames läbiviidavaid kontrolle võib kasutada ebasoodsate tingimuste toetuse raames loomkoormuse tingimuse kontrollimiseks.

69 Esiteks tuleb märkida, et kohtupraktikas on otsustatud, et ühtki määruse nr 65/2011 sätet ei saa tõlgendada nii, et juhul, kui halduskontrolle viiakse läbi usaldusväärsest andmebaasist saadud andmeid kasutades, ei ole sama määruse alusel nõutavad kohapealsed kontrollid enam vajalikud. Selline tõlgendus eirab kohapealsete kontrollide eesmärki, mis on eelkõige kontrollida liikmesriikide loodud andmebaasides sisalduvate andmete vastavust määruse nr 65/2011 artikli 15 lõikele 3 ja määruse nr 1122/2009 artiklile 42 (vt selle kohta 26. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus, Prantsusmaa *vs*. komisjon, C-373/15 P, EU:C:2017:55, punktid 27, 60 ja 74, ja 30. aprilli 2015. aasta kohtuotsus, Prantsusmaa *vs*. komisjon, T-259/13, ei avaldata, EU:T:2015:250, punkt 70).

70 Seetõttu ei vabasta tõsiasi, et siseriiklike ametiasutuste läbiviidud kontrollid vastavad määruse nr 65/2011 artikli 4 lõikes 1 esitatud nõuetele, kuivõrd riikliku identifitseerimise andmebaasis võetakse arvesse neid kaht parameetrit, mis võimaldavad loomkoormuse kriteeriumi täitmist kontrollida, nimelt veiste vanuse ja aastase keskmise teatavas ettevõttes viibimise aja parameetrit, Prantsuse ametiasutusi kohustusest loendada kohalpealsete kontrollide käigus loomi, et viia läbi määruses nr 65/2011 ette nähtud kontrollid ja teha kindlaks kooskõla loomkoormuse arvutamiseks kasutatavate andmebaasidega.

71 Nagu komisjon kohtu esitatud küsimustele vastates märkis, tuleb teiseks rõhutada, et määruse nr 1975/2006 artikli 5 lõikest 2, mille sõnastus vastab määruse nr 65/2011 artikli 4 lõike 4 sõnastusele, nähtub, et ebasoodsate tingimuste toetuste meetmete kohapealsed kontrollid ja teised liidu eeskirjades sätestatud põllumajandustoetusi käsitlevad kontrollid viiakse „võimaluse korral“ läbi samal ajal. Sellest tuleneb, et põhimõtteliselt võib esineda juhtumeid, kus ei ole võimalik viia ebasoodsate tingimuste toetuse meetmete kontrolle läbi samal ajal kui muid liidu eeskirjades sätestatud põllumajandustoetusi käsitlevaid kontrolle, mistõttu ühiskontrollid ei ole absoluutne reegel, vaid pelgalt võimalus, millel võib olla erandeid.

72 Kolmandaks tuleb märkida, et käesoleval juhul ei ole Prantsuse Vabariik tõendanud, et Prantsuse ametiasutuste poolt veiste identifitseerimise või veisekasvatuse toetuse kohapealsete kontrollide käigus läbiviidud loendamistel on täielikult arvesse võetud ebasoodsate tingimuste toetuse kava eripärasid ning eelkõige asjaolu, et ebasoodsate tingimuste toetuse meetmete kontroll puudutas erinevat liiki loomi.

73 Nimelt märgib komisjon – ilma, et Prantsuse Vabariik oleks sellele vastu vaielnud -, et loomade identifitseerimise või veisekasvatuse toetuse kontrollid vastavad tingimustele, mis erinevad ebasoodsate tingimuste toetuste meetmete kontrollidest eelkõige seoses rajatistega, mida kontroll puudutab, loendatud või identifitseeritud loomadega ja kontrollide sagedusega.

74 Näiteks ei vasta ebasoodsate tingimuste toetuse meetme raames loendatavad loomad tingimata loomadele, keda tuleb loendada loomade identifitseerimise või veisekasvatuse toetuste kontrolli raames. Kui viimati nimetatud loendamise raames tuleb kõik veised, lambad, kitsed ja sead loomade andmebaasis registreerida ning moodustada representatiivne valim kõrvamärkide jaoks, siis kohapealsed kontrollid ebasoodsate tingimuste toetuse raames puudutavad kõiki taimtoidulisi liike.

75 Tuleb nentida, et käesoleval juhul ei ole Prantsuse Vabariik oma argumentidega tõendanud, et kõiki ebasoodsate tingimuste toetuse meetme alusel kontrollimisele kuulunud loomi kontrolliti loomade identifitseerimise või veisetoetuse kohapealsete kontrollide raames. Sellega seoses on asjakohatud Prantsuse ametiasutuste poolt komisjonile saadetud märkused, mis on esitatud hagiavalduse lisas ja mis puudutavad Prantsusmaal veiste ja väikemäletsejate identifitseerimiseks 2011–2013 läbi viidud kontrollide aruannet, mis on koostatud koskõlas määruse nr 1082/2003 artikliga 5 ja komisjoni 11. oktoober 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1505/2006, millega rakendatakse nõukogu määrust (EÜ) nr 21/2004 seoses lammaste ja kitsede identifitseerimise ja registreerimise raames läbi viidava kontrolli miinimumtasemega (EÜT 2006, L 280, lk 3; ELT eriväljaanne 03/42, lk 56), artikliga 7, kuna need puudutavad üksnes veiseid, lambaid ja kitsesid ega tõenda, et nende aruannete esemeks olevad kontrollid hõlmavad ka kõiki loomaliike, mida kontrollitakse ebasoodsate tingimuste toetuse meetme raames.

76 Neil asjaoludel ei saa nõustuda Prantsuse Vabariigi argumendiga, mille kohaselt võib veiste identifitseerimise või veisekasvatuse toetuste haldamise kohapealsete kontrollide ja ebasoodsate tingimuste toetuse kohapealsete kontrollide raames arvesse võtta üht ja sama loomade loendamist.

77 Samuti ei saa pidada pelka kinnitust erinevatel aastatel erineva esemega toimunud kontrollide kohta, mille Prantsuse Vabariik kohtuistungil esitas, piisavaks tõendiks selle kohta, et komisjon tegi vea, kui leidis, et Prantsuse ametiasutused rikkusid ebasoodsate tingimuste toetuse meetmete loomkoormuse tingimuse kohapealse kontrolli käigus neil lasuvat loomade loendamise kohustust.

78 Kuna eespool punktis 60 nimetatud teine tingimus ei ole täidetud, tuleb hagi esimene väide tagasi lükata.

79 Eespool punktis 57 esitatud järeldust ei lükka ümber Prantsuse Vabariigi ja Hispaania Kuningriigi esitatud argument, mille kohaselt ei võimalda kohapealsete kontrollide käigus teostatav loomade loendus loomkoormuse kriteeriumi täitmist tuvastada, kuna viimase puhul on tegemise aastase keskmisega. Prantsuse Vabariik ei täpsusta oma menetlusdokumentides, millise liidu õiguse normi alusel tuleb loomkoormust käsitada aastase keskmise määrana. Peale selle ei ole ta oma vastava argumendi toetuseks osutanud Euroopa Kohtu või Üldkohtu praktikale. Lisaks olgu märgitud, et nagu komisjon märkis, ei tõenda abikava 2007–2013, mille koostas Prantsuse Vabariik ise, et loomkoormus on aastane keskmine määr.

80 Nimelt on abikavas 2007–2013 märgitud üksnes, et koormust tuleb mõista vahemikuna prefekti poolt iga departemangu piirkonna ja alampiirkonna jaoks selle põllumajanduslik-kliimatilisi omapärasid arvestades kindlaks määratud alam- ja ülemmäära vahel ega ole märgitud, et tegemist on väärtusega aasta lõikes. Isegi kui eeldada, et asjaomane ajavahemik on üks aasta, peavad toetusesaajad järgima väärtusi kindlaks määratud vahemikus. Muutused alam- ja ülemmäärades võivad esineda kogu asjaomase ajavahemiku jooksul ning kuna neid väärtusi on päevade lõikes võimatu kontrollida, siis on lubatav aastane keskmine. Loomkoormuse tingimuse täitmise tagamiseks peab see keskmine olema arvutatud väärtuste põhjal, mis jäävad alam- ja ülemmäära vahele (vt analoogia alusel 15. juuli 2015. aasta kohtuotsus, Hispaania *vs.* komisjon, T-561/13, ei avaldata, EU:T:2015:496, punkt 55).

81 Prantsuse Vabariigi tõlgendusega nõustumine, mille kohaselt loomkoormuse kriteeriumi täitmine peab põhinema aastase keskmise arvutamisel, võimaldaks toetusesaajatel ületada teatavatel ajahetkedel aastas abikavas 2007–2013 ette nähtud vahemiku alam- ja ülemmäära niivõrd, kuivõrd ületamine ei avalda mõju lõplikule aasta keskmisele määrale. Niiviisi soodustataks toetusesaajate strateegilist käitumist, mis

võib olla vastuolus kõnealuste toetuste eesmärkidega, mis on säästva põllumajandusliku tootmise süsteemide alalhoid ja edendamine (vt määruse nr 1698/2005 põhjendus 33). Nimelt võib aastas teataval ajal ülemmäära ületamine põhjustada asjaomaste pindalade liigkasutust ning puudulikkust alammäära saavutamisel nende pindalade alakasutuse olukordades (vt analoogia alusel 15. juuli 2015. aasta kohtuotsus, Hispaania *vs.* komisjon, T-561/13, ei avaldata, EU:T:2015:496, punkt 56).

82 Seega on siseriiklikud ametiasutused kohustatud loomkasutuse kriteeriumi kindlaks tegema inspektsiooni läbiviimise ajal eelkõige loomade loendamise kaudu, et selgitada välja, kas abikavas 2007–2013 kindlaks määratud alam- ja ülemmäärasid on täpselt järgitud ja seeläbi uurida, kas andmed vastavad halduskontrolli tulemusena saadud andmetele (vt analoogia alusel 26. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus, Hispaania *vs.* komisjon, C-506/15 P, ei avaldata, EU:C:2017:42, punkt 70).

83 Seetõttu ei saa nõustuda Prantsuse Vabariigi argumendiga, mille kohaselt ei ole toetuskõlblikkuse tingimuse rikkumine see, kui teataval põllumajandustootjal on loomkoormus ebasoodsate tingimuste toetuse raames ette nähtud alammäärast teataval päeval madalam või ülemääraarast kõrgem. Määruse nr 65/2011 artikli 14 lõikes 2 on märgitud, et kohapealsed kontrollid hõlmavad kõiki toetusesaaja maksekohustusi ja kohustusi, mida on võimalik kontrollkäigu ajal kontrollida.

84 Peale selle ei vabasta Prantsuse Vabariigi väidetav asjaolu, et teatavaid tegureid, mis mõjutavad loomkoormuse kindlakstegemist, nagu loomade vanus, ei saa ülima täpsusega tuvastada, siseriiklikke ametiasutusi kohustusest seda kontrollida. Lisaks ei ole välistatud, nagu väidab komisjon, et kohapealseid kontrolle läbiviivatel inspektoritel on võimalik teha loomade vanus piisava täpsusega kindlaks (26. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus, Hispaania *vs.* komisjon, C-506/15 P, ei avaldata, EU:C:2017:42, punkt 71).

85 Kõike eeltoodut arvestades tuleb esimene väide tagasi lükata.

Kolmas väide, mis on esitatud kolmanda võimalusena ning mille kohaselt rikkus komisjon dokumentides VI/5330/97 ja AGRI/60637/2006 kindlaks määratud eeskirju

86 Kolmandas väites, mis on esitatud kolmanda võimalusena, märgib Prantsuse Vabariik, et komisjon rikkus dokumentides VI/5330/97 ja AGRI/60637/2006 kindlaks määratud eeskirju, kohaldades 10 protsenti suurendatud kindlamääralist korrektsiooni, kuna Prantsuse ametiasutustele etteheidetav puudus loomade loendamisel oli korduv, sest see puudutas põhikontrolli, millele eelnevates menetlustes on juba korrektsiooni kohaldatud ja mida ei olnud tugevdatud.

87 Prantsuse Vabariik väidab, et vastavalt dokumendile AGRI/60637/2006 koostoimes dokumendiga VI/5330/97 peavad selleks, et komisjon saaks korrektsiooni suurendada, olema täidetud kaks tingimust: esiteks peab viimane olema asjaomasele liikmesriigile teatanud, kuidas ta peab raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise raames talle ette heidetud puuduste kõrvaldamiseks kontrolli tugevdama, ning teiseks, et liikmesriik ei ole puudusi kõrvaldanud, olgugi et tal on olnud võimalik seda teha.

88 Prantsuse Vabariigi sõnul ei ole käesoleval juhul teine tingimus täidetud, kuna Prantsuse ametiasutustel ei olnud esimese uurimise ajal võimalik enne kahe järgneva uurimise alustamist komisjoni tuvastatud puudusi kõrvaldada. Kohapealsed kontrollid oleks saanud komisjoni poolt pärast esimest haldusmenetlust ette kirjutatud kontrolli tugevdamist hõlmata üksnes pärast komisjoni 26. veebruari 2013. aasta rakendusotsuse 2013/123, mille kohaselt Euroopa Liidu rahastamine ei kata teatavaid kulutusi, mida liikmesriigid on teinud EAGGFi tagatisrahastu, EAGFi ja EAFRD raames (ELT 2013, L 67, lk 20) vastuvõtmist, mis tehti pärast esimest haldusmenetlust, see tähendab siis, kui kahe järgneva uurimise esemeks olevad majandusaastad olid juba möödunud. Seetõttu ei saa vaidlustatud otsusega päädinud menetluses tuvastatud puudusi käsitada dokumendi AGRI/60637/2006 mõttes korduvatena.

89 Esiteks väidab komisjon, et Prantsuse Vabariik oli teadlik tema kontrollisüsteemis tuvastatud puudustest alates 23. veebruarist 2009, mil talle edastati esimese uurimise tulemused, kuivõrd selles täpsustati, millised on tuvastatud puudused ja vastavad soovitused, ning kolm uurimist puudutasid sama probleemistikku. Seega teadis Prantsuse Vabariik, et asjaomane menetlus käsitleb puudusi, mis on kestnud mitu aastat. Teiseks väidab komisjon, et Prantsuse Vabariigi põhjendus on asjakohane üksnes „retsidiivse" käitumise korral, mis finantskorrektsiooni puhul on Üldkohtu 17. mai 2013. aasta kohtuotsuse Kreeka *vs.* komisjon (T-294/11, ei avaldata, EU:T:2013:261, punktid 98 et 100) kohaselt sõnaselgelt välistatud. Ametliku otsuse tegemine, millega tuvastatakse sellise puuduse olemasolu, ei ole „korduvuse" osas vajalik, kuna see mõiste kuulub kohaldamisele siis, kui tuvastatakse kontrollisüsteemile kui tervikule ohtu kujutav puuduste kordumine.

90 Kõigepealt olgu märgitud, et suunised kindla suurusega korrektsioonide kohaldamiseks on kindlaks määratud dokumendis VI/5330/97. Dokumendi VI/5330/97 II lisas „Suunised kindla suurusega korrektsioonide kohaldamiseks" on ette nähtud järgmised erinevad kindlamääralised finantskorrektsiooni määrad:

„Juhul kui üks või mitu põhikontrolli on jäänud teostamata või on nii halvasti või harva läbi viidud, et need ei ole taotluse kõlblikkuse kindlaks tegemiseks või eeskirjade rikkumise ärahoidmiseks tõhusad, kohaldatakse 10 protsendi korrektsioonimäära, niivõrd kui EAGGFi jaoks on suur oht saada olulist kahju.

Kui kõik põhikontrollid on teostatud, kuid kinni ei ole peetud määrustega ette nähtud arvust, sagedusest või põhjalikkusest, tuleb kohaldada viieprotsendilist korrektsioonimäära, kuna võib põhjendatult järeldada, et need kontrollid ei taga piisavalt taotluste nõuetekohasust ja et EAGGFi jaoks oli kahju tekkimise oht märkimisväärne.

Kui liikmesriik on põhikontrollid nõuetekohaselt läbi viinud, aga ei ole läbi viinud ühte või mitut teisest kontrolli, tuleb kohaldada kaheprotsendilist korrektsioonimäära, arvestades EAGGFi jaoks kahju tekkimise väiksemat tõenäosust ning rikkumiste väiksemat tähtsust.

[…]"

91 Dokumendis AGRI/60637/2006 on täpsustatud, millistel tingimustel komisjon rakendab dokumendis VI/5330/97 ette nähtud põhimõtet, mille kohaselt on rikkumine raskem, kui liikmesriik ei tugevda kontrolle, kuigi komisjon on talle vajalikest tugevdamise meetmetest teatanud.

92 Dokumendi AGRI/60637/2006 lõike 1 teises lõigus on nähtud ette põhimõte, mille kohaselt võtab komisjon arvesse rikkumise laadi ja raskusastet ning liidule tekitatud rahalist kahju.

93 Dokumendi AGRI/60637/2006 lõige 2 sätestab:

„Juhul kui kontrollisüsteemist või selle osast, mis puudub või on ebapiisav, lähtudes on [EAGGF-i tagatisrahastu] raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise raames tehtud üks või mitu finantskorrektsiooni otsust;

ja

on tuvastatud, et pärast seda ajavahemikku, mille osas finantskorrektsioon tehti, samad puudused korduvad;

asub komisjon seisukohale et varasema finantskorrektsiooniga seoses kohaldatud korrektsioonimäära võib suurendada, kuna EAGGF-ile põhjustatud finantskahju oht on suurenenud."

94 Seetõttu peab dokumendi AGRI/60637/2006 lõike 2 põhjal selleks, et komisjon asub seisukohale, et varasema finantskorrektsiooniga seoses kohaldatud korrektsioonimäära võib suurendada, sisuliselt olema täidetud kaks tingimust:

– kontrollisüsteemi või selle osa puudumine või puudulikkus, mille kohta on raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise raames tehtud üks või mitu finantskorrektsiooni otsust;

– on tuvastatud, et ajal pärast seda ajavahemikku, mille osas on finantskorrektsioon tehtud, samad puudused korduvad.

95 Käesoleval juhul on asjakohane neid tingimusi tõlgendada.

96 Mis puutub esimesse tingimusse, siis tuleb märkida, et dokumendi AGRI/60637/2006 sõnastusest nähtub, et korrektsiooni suurendamiseks kordumise tõttu peab kontrollisüsteemi või selle osa puudumise või puudulikkuse kohta olema raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise raames tehtud „finantskorrektsiooni otsus“: otsus, mille komisjon on teinud määruse nr 1290/2005 artikli 31 alusel.

97 Seetõttu ei saa määruse nr 885/2006 artikli 11 lõike 1 alusel koostatud ametlikku teadet, mille eesmärk on valmistada ette lõplikku otsust, käsitada raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise raames tehtud finantskorrektsiooni otsusena selle tingimuse tähenduses.

98 Peale selle võetakse vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale EAGGFi raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmisega seotud otsused vastu pärast võistleva menetluse lõppemist, mistõttu esimeses teates esitatud kontrollide tulemused ei ole lõplikud ning neid võidakse täpsustada ja üle vaadata, arvestades vastuseid, mille liikmesriik esitab hilisema haldusmenetluse jooksul (17. juuni 2009. aasta kohtuotsus, Portugal *vs*. komisjon, T-50/07, ei avaldata, EU:T:2009:206, punktid 34 ja 37, ja 12. novembri 2010. aasta kohtuotsus, Hispaania *vs*. komisjon, T-113/08, ei avaldata, EU:T:2010:465, punkt 132; vt ka 24. märtsi 2011. aasta kohtuotsus, Kreeka *vs*. komisjon, T-184/09, ei avaldata, EU:T:2011:120, punkt 45 ja seal viidatud kohtupraktika).

99 Käesoleval juhul väidab komisjon sisuliselt, et Prantsuse Vabariik oli vaidlustatud puudustest ja tema kohapealsete kontrollide süsteemis nõutavatest tugevusmeetmetest teadlik 23. veebruari 2009. aasta kirja edastamisest saadik.

100 Sellega seoses olgu märgitud, et komisjon saatis määruse nr 885/2006 artikli 11 lõike 1 alusel koostatud ametliku teate Prantsuse Vabariigile nimetatud kirjaga. Nimetatud kiri koostati määruse nr 885/2006 artiklis 11 ette nähtud menetluse raames, mille tulemusel tegi komisjon rakendusotsuse 2013/123, millega jäeti määruse nr 1290/2005 artikli 31 alusel teatavad kulutused liidu rahastamisest välja. Seega ei olnud komisjon lõplikku otsust teatavate summade liidu rahastamisest väljajätmise kohta 23. veebruari 2009. aasta kirja saatmise ajal veel teinud, kuna viimane oli rakendusotsuse 2013/123 tegemist ettevalmistav akt.

101 Sellest tuleneb, et 23. veebruari 2009. aasta kirjast ei piisa, et eespool punktis 94 nimetatud kahest tingimusest esimene oleks täidetud. Seetõttu ei saa nõustuda komisjoni argumendiga, mille kohaselt ei ole kordumise esinemiseks vajalik ega soovitav oodata puuduse tuvastamise kohta tehtavat ametlikku otsust, kuna määruse nr 885/2006 artikli 11 lõike 1 alusel tehtud ametlikust teatest piisab.

102 Mis puutub eespool punktis 94 nimetatud teise tingimusse, siis on pooled eriarvamusel küsimuses, kuidas tuleb tõlgendada fraasi „ajal pärast seda ajavahemikku, mille osas on finantskorrektsioon tehtud“.

103 Komisjon tugineb puhtgrammatilisele tõlgendusele, mille kohaselt on asjakohane aeg see aeg, mida uuriti kontrolli käigus, mis järgnes sellele kontrollile, milles puudus esimest korda tuvastati ja mille suhtes tehti finantskorrektsiooni otsus. Prantsuse Vabariik aga väidab sisuliselt, et tõlgendus, mille kohaselt on asjakohane aeg see aeg, mis järgnes asjaomast puudust esimest korda tuvastanud uurimise lõpetamise kohta tehtud finantskorrektsiooni otsuse tegemisele.

104 Käesoleval juhul nähtub komisjoni lõplikust seisukohast, et viimane kohaldas 10 protsenti suurendatud kindlamääralist korrektsiooni põhjusel, et Prantsuse ametiasutustele loomade loendamisega seoses ette heidetud puudus oli korduv, kuna see käsitles põhikontrolli, mida eelmise kahe uurimise käigus on juba korrigeeritud ning millega seoses need ametiasutused ei olnud tugevusmeetmeid võtnud.

105 Käesoleval juhul viidi läbi kolm uurimist, milles tehti kolm finantskorrektsiooni otsust:

– uurimine RDG/2008/010/FR aastate 2007 ja 2008 suhtes, mille kohta tehti 26. veebruaril 2013 rakendusotsus 2013/123;

– uurimine RD 2/2011/003/FR aastate 2009 ja 2010 suhtes, mille kohta tehti 16. jaanuaril 2015 rakendusotsus (EL) 2015/103, mille kohaselt Euroopa Liidu rahastamine ei kata teatavaid kulusid, mida liikmesriigid on kandnud EAGF ja EAFRD raames (ELT 2015, L 16, lk 33);

– uurimine RD 2/2012/005/FR aastate 2011–2013 suhtes, mille kohta tehti 22. juunil 2015 vaidlustatud otsus.

106 22. juuni 2015. aasta seisuga, kui tehti vaidlustatud otsus, oli komisjon juba teinud kaks otsust: 26. veebruaril 2013 otsuse 2013/123 ja 16. jaanuaril 2015 otsuse 2015/103. Peale selle on vaidlustatud otsuses tõdetud, et sama puudus, mis tuvastati juba esimeses otsuses, esineb ka pärast korrektsiooni objektiks olevat aega: ajavahemikul 2007–2008. Sama puudus tuvastati tõepoolest ka seoses aastatega 2009–2013.

107 Nagu Prantsuse Vabariik aga märkis, ei olnud komisjon aastatel 2009–2013 ehk ajavahemikul, mille kohta tehti otsus teises ja kolmandas uurimises, teinud finantskorrektsiooni kohta lõplikku otsust Prantsuse Vabariigi puhul esimese uurimises tuvastatud puuduste kohta. Seetõttu ei olnud Prantsuse Vabariik aastatel 2009–2013 esimeses uurimises tuvastatud puuduste suhtes kindel ning ta ei olnud kohustatud järgima 23. veebruari 2009. aasta kirjas esitatud märkusi, et kohandada loomkoormuse kontrolli meetmeid komisjoni osutatud tugevdusmeetmeid arvestades, et vältida sama kontrollisüsteemis esinenud puuduse tuvastamist aastate 2009–2013 kohta läbi viidud kontrollides.

108 Teisisõnu heidab komisjon vaidlustatud otsusega Prantsuse Vabariigile „raskema“ rikkumisena, mis põhjendab korrektsiooni suurendamist kordumise tõttu, ette seda, et ta ei kõrvaldanud aastatega 2011–2013 seoses puudusi loomade loendamisel, mis tuvastati juba aastatel 2007–2010. Samas aga tuvastati komisjoni poolt etteheidetav kontrollisüsteemi tugevdamata jätmine alles 26. veebruari 2013. aasta otsuses.

109 Sellest nähtub, et komisjoni tõlgendus ei ole kooskõlas dokumendi VI/5330/97 sõnastusega, mille ulatust on täpsustatud dokumendis AGRI/60637/2006.

110 Mis puutub kindlamääralise korrektsiooni kohaldamisse, siis on dokumendis VI/5330/97 ette nähtud, et „rikkumine on raskem, kui liikmesriik ei tugevda kontrolle, kuigi komisjon on talle vajalikest tugevdusmeetmetest teatanud“. Seetõttu nähtub nimetatud dokumendi sõnastusest, et tugevdusmeetmed, mille võtmata jätmine võib olla raskendav asjaolu, peavad olema võetud pärast vajalikest tugevdusmeetmetest teatamist või nagu dokumendis AGRI/60637/2006 on täpsustatud, on tehtud pärast raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise raames tehtud finantskorrektsiooni otsust.

111 Peale selle viiks see, kui komisjoni eeskujul käsitada etteheidetavaid puudusi korduvate puudustena, ilma kontrollimata, kas liikmesriigil on olnud võimalik seda pärast esimest etteheidet kõrvaldada, lõppastmes selleni, et korduvaks peetakse pelka vaidlustatud puuduste kordumist, sõltumata vastava otsuse tegemisest, nagu on nõutud dokumendis AGRI/60637/2006.

112 Eeltoodut arvestades tuleb kolmanda väitega nõustuda ning vaidlustatud otsus tühistada niivõrd, kuivõrd sellega kohaldatakse kindlamääralist 10 protsenti suurendatud finantskorrektsiooni põhjusel, et Prantsuse ametiasutustele loomade loendamisega seoses etteheidetav puudus oli korduv ja sellega seoses ei ole võetud tugevdusmeetmeid.

Kohtukulud

113 Kodukorra artikli 134 lõikes 3 on ette nähtud, et kui osa nõudeid rahuldatakse ühe poole, osa teise poole kasuks, jäävad kummagi poole kohtukulud tema enda kanda.

114 Käesoleval juhul tuleb jätta Prantsuse Vabariigi ja komisjoni kohtukulud nende endi kanda.

115 Kodukorra artikli 138 lõike 1 alusel kannab Hispaania Kuningriik ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (kuues koda)

otsustab:

1. **Tühistada komisjoni 22. juunil 2015. aasta rakendusotsus (EL) 2015/1119, mille kohaselt Euroopa Liidu poolne rahastamine ei kata teatavaid kulusid, mida liikmesriigid on kandnud Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) raames, osas, milles selles kohaldati 10 protsenti suurendatud kindlamääralist korrektsiooni, kuna Prantsuse ametiasutustele etteheidetav puudus loomade loendamisel oli korduv ning need ei olnud sellega seoses võtnud tugevdusmeetmeid.**

2. **Jätta hagi ülejäänud osas rahuldamata.**

3. **Jätta Prantsuse Vabariigi ja Euroopa Komisjoni kohtukulud nende endi kanda.**

4. **Jätta Hispaania Kuningriigi kohtukulud tema enda kanda.**

Berardis Spielmann Csehi

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 1. veebruaril 2018 Luxembourgis.

Allkirjad